

**Joensuun Kontiosuon kaatopaikan
lokki-, varislintu- ja muut lintulaskennat
2019**

Matti J. Koivula

Kannen kuva: Vanha mustakurkku-uikku. 13.7.19.

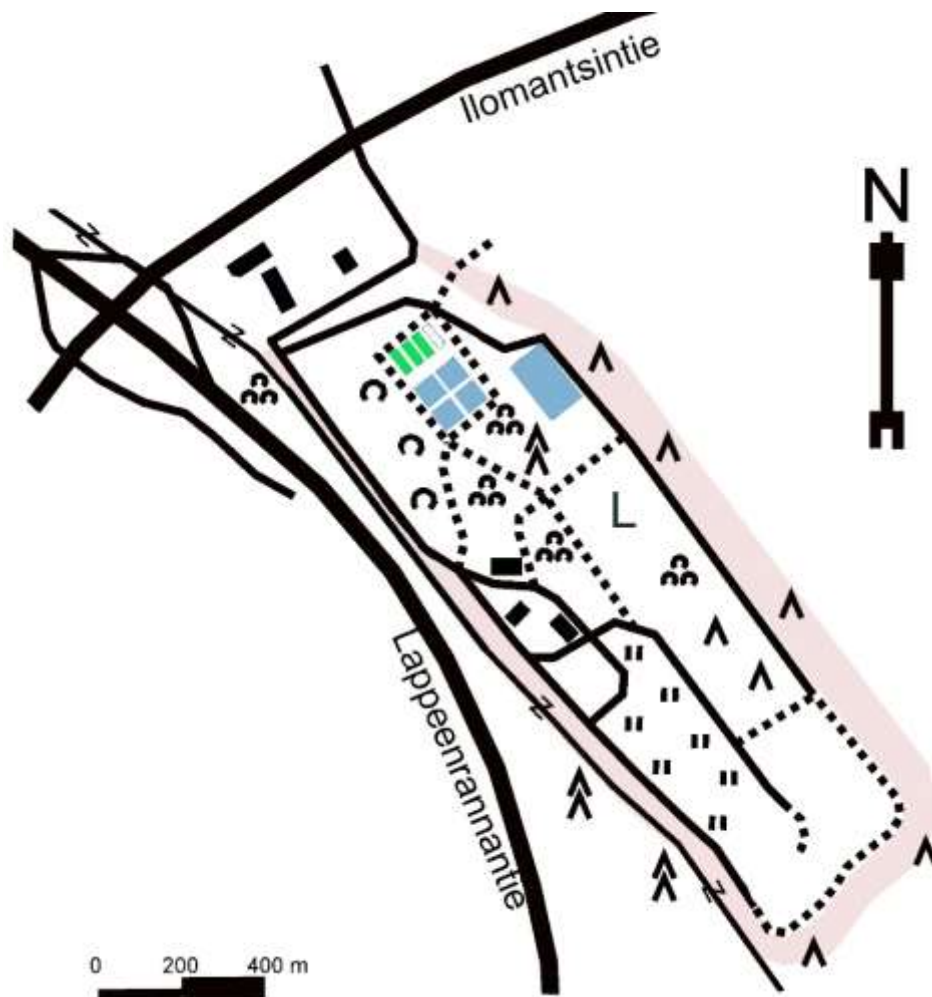
Raporttiin viitataan seuraavasti: Koivula, M. J. 2020: Joensuun Kontiosuon kaatopaikan lokki-, varislintu- ja muut lintulaskennat 2019. Omakustanne, Kontiolahti. 25 s.

Kaikki oikeudet © kirjoittaja

Kaikki raportin kuvat on otettu Kontiosuon kaatopaikka-alueella 2019.

1. Johdanto

Esittelen tässä raportissa Joensuun Kontiosuon kaatopaikalla tekemiä lintulaskentojen tulokset vuodelta 2019. Raportin päätarkoitus on esitellä lokkien, varislintujen, kottaraisen, pikkuvarpusen ja keltasirkun lukumäärien vaihtelu Kontiosuolla vuoden mittaan. Tässä yhteydessä on syytä huomioda, että raportoidut yksilömäärät eivät sellaisenaan kerro, paljonko jonkin lajin yksilöitä käy paikalla esimerkiksi vuorokausi- tai kuukausitasolla. Ne ovat pikemminkin arvioita kerrallaan paikalla olevien lajien yksilömääristä. Esimerkiksi lokkeja ja varislintuja liikkuu kaatopaikalle ja sieltä pois varhaiskeväästä alkutalveen käytännössä koko valoisan ajan. Siten kokonaiskävijämäärien luotettava arviointi vaatisi esimerkiksi ympäri vuoden säännöllisesti toistettua, koko valoisan ajan kattavaa havainnointia lintujen liikkeistä kaatopaikalle ja jälleen pois, yhdistettynä esimerkiksi lukurengashavaintoihin.

Kuva 1. Kontiosuon kaatopaikka-alue. Tiet on merkitty mustilla viivoilla: katkoviivoin merkityt tiet ovat yleensä käytössä vain lumettomana aikana. Erityyppiset metsät on merkitty peruskartoissa käytettävien symbolein. Mustat nelikulmiot ovat rakennuksia. Punertavalla varjostuksella on korostettu reuna-alue, jolta 2015 lähtien on laskettu pesimälinnustoa varsinaisen kaatopaikan ulkopuolelta.

Raportin toisena tarkoituksena on esitellä kesän 2019 pesimälinnusto kartoituslaskentojen pohjalta. Tutkin tätä varten koko kaatopaikka-alueen sekä sen välittömässä läheisyydessä olevat alueet eri ympäristötyypeineen (Kuva 1).

Kuva 2. Ensilumi kaatopaikka-alueen pohjoisosan altailla. 21.10.19.

2. Aineisto ja menetelmät

2.1. Tutkimusalue

Kontiosuon jätekeskus sijaitsee viitisen kilometriä Joensuun kaupungintalolta itäkaakkoon. Keskusta ylläpitää Puhas Oy. Kaatopaikka-alue on kooltaan karkeasti 2100 m × 500 m ja leveimmältä kohdaltaan noin 600 metriä (Kuva 1). Kokonaisuus rajautuu pääasiassa keskenkasvuisiin mänty- ja sekametsiin, joista huomattava osa kasvaa rämeillä. Alueella on puutarha- ja sekajätteen, lajitellun jätteen, maa-aineksen ja erikoisjätteen varastointia, mukaan lukien vaaralliseksi luokiteltava jäte. Tarkemmin, katso Koivula (2014) tai Puhas oy:n internet-sivut (<https://www.puhas.fi/etusivu.html>).

Yksityishenkilöille tarkoitettu lajittelukenttä lähellä toimistorakennusta (Kuva 1) on linnustoltaan niukka, joskin sen välittömässä ympäristössä olevista rikkaruohostoista tapaa muuttoaikoina

ajoittain runsaastikin varpuslintuja. Lajittelukentältä välittömästi kaakkoon jatkuva, laaja entinen läjitysalue on lintujen kannalta enimmäkseen liian rehevä ja kasvillisuudeltaan sankka. Sen runsas nokkoskasvusto suosii monia päiväperhosia, ja varislinnut lepäilevät siinä toisinaan, etenkin jos alueella saalistaa kanahaukka. Sekajätteen ulkoläjitysalue, kippi, sijaitsee alueen kaakkoisreunassa (Kuva 1). Kippi oli aktiivisen toimintansa aikana – ajoittuen Leppävirran Riikinnevan jätteenpolttolaitoksen huoltokatkoksien ajoille keväällä ja syksyllä, lokki- ja varislintujen kannalta tärkein osa aluetta. Sen eteläpuolella on asfaltoitu kenttä, jolle kasataan lähinnä rakennuspuu- ja ajoittain myös hieman biojätettä. Kipistä välittömästi pohjoiseen sijaitseva märkä painuma sekä siitä edelleen pohjoiseen jatkuva mäntyrame pohjustettiin sorakentäksi vuonna 2018, ja lehtipuuvaltaisia metsiköitä sekä piennaralueita raivattiin myös 2019. Aidatun alueen pohjoisosassa on vesialtaita, joilla lepäilee ja vähäisessä määrin myös pesii kevästä syksyyn vesilintuja, kahlaajia ja varpuslintuja (Kuva 2).

Kuva 3. Lokkimäärät olivat läpi vuoden aiempia vuosia alempana, ellei seka- tai biojätettä tuotu ulos. Kuvassa pääosin harmaalokkeja biojätteen kimpussa. 4.6.19.

Kontiosuolla tekemissäni ympärivuotisissa laskennoissa keskityin lokki- ja varislintuihin sekä kottaraiseen, pikkuvarpuseen ja keltasirkkuun. Tutkin kaikilla käynneillä kippi- ja biojätealueen sekä mainitun märän painuman reuna-alueineen. Sulan veden aikana tutkin myös pohjoisosan altaat, koska niillä lepäilee parhaimmillaan kymmeniä lokkeja, etenkin pienempiä lajeja.

Edellä lueteltujen, ympäri vuoden seuraamieni lajien lisäksi selvitin kaatopaikka-alueen pesivää lintulajistoa kartoittamalla alueen touko-heinäkuun aikana. Kartoituksen jälkeen tulkitin kartalle merkityistä havainnoista reviiirit ja jaottelin reviiiritulkinnat luokkiin sen mukaan, miten varmasti havainnot viittasivat pesintään. Tässä esiteltävä aineisto koostuu lajilistasta, pariarioista ja pesimävarmuuksista. Viimemainittua varten jaoin havaitut lajit kolmeen luokkaan:

(1) varma pesintä (muna- tai poikaspesä tai vasta pesästä lähteneet poikaset havaittu)

(2) todennäköinen pesintä (laulava koiras tai pari samassa paikassa vähintään viikon ajan)

(3) mahdollinen pesintä (laulava koiras tai pari havaittu kerran pesimiseen sopivassa ympäristössä)

2.2. Havainnointimenetelmät

Havainnoinnin tärkein apuväline oli kiikari (8,5 x) sekä vaikeasti tunnistettavien lokkien osalta teleobjektiivilla varustettu kamera (digirunko, 300 mm objektiivi ja 1,4 x telejatke). Lintujen suhteellisen arkuuden vuoksi tein lokki- ja varislintulaskennat autosta käsin; linnut säikkyvät jalankulkijaa usein jo yli sadan metrin päästä, mutta autolla pääsee ongelmitta muutaman metrin päähän. Tutkin kaikilla käyntikerroilla asfalttikentän, kippialueen ja sen luoteispuoliset maakasat sekä keväästä syksyyn myös vesialtaat. Lokkien ollessa runsaita näiden pisteiden kattavaan tutkimiseen kului 1–3 tuntia.

Pesimälinnustoa selvittäessäni tutkin viidellä kartoituskierroksella avomaat ja vesialtaat tarkasti kävellen; myös metsiköitä tutkin jalan vähintään reunaosien osalta. Vuonna 2014 olin tutkinut pesimälajistoa ainoastaan tieurilta käsin ja kaatopaikkaa reunustavien teiden sisäpuoliselta alueelta, mutta 2015–19 käytin reilusti enemmän aikaa teiden välisillä alueilla sekä varsinaisen kaatopaikka-alueen reunasta ulos noin sataan metriin (punertava varjostus Kuvassa 1). Kukin kartoituskierros vei 2–3 aamun tuntia. Merkitsin kaikki pesintään viittaavat havainnot kartalle. Havainnoinnin tärkeimmät apuvälineet tämän tyyppisissä tutkimuksissa ovat omat korvat – esimerkiksi metsässä liikkeessä pääosa havainnoista koskee lintujen laulua sekä kutsu- ja varoitusääniä – ja kiikari.

2.3. Aineisto

2.3.1. Ympärivuotinen seuranta: lokit, varislinnut, kottarainen, pikkuvarpunen ja keltasirkku

Lajit, joiden määrä oli enintään sadassa, oli yleensä mahdollista laskea tarkasti yksilön tarkkuudella, mutta runsaampien lajien kohdalla kirjatut luvut olivat arvioita. Näihin päädyin laskemalla otoksia osasta yksilöitä (esim. 50 tai 100 yksilöä) ja sen jälkeen arvioimalla, montako niiden otoksien kokoista ryhmää paikalla oli. Siten alle sadan yksilömäärät ovat hyvin tarkkoja, mutta korkeammissa luvuissa saattaa olla virhettä, jonka uskon olevan enintään 10–20 % luokkaa.

Kokosin havainnot ”laskennoiksi” taulukko-ohjelman tiedostoon. Laskenta tarkoittaa tässä lintujen hetkellisen lukumäärän arviota; tällaisia arvioita tein pisimpään kestäneillä käyntikerroilla joskus kaksi tai kolmekin, mutta eri laskentojen välillä oli oltava vähintään tunti. Kirjatut luvut ovat siis kerrallaan havaittuja yksilömääriä, joista tarkastelen lähinnä viikoittaisia korkeimpia lukuja (”viikkomaksimit”). Nämä luvut eivät kuitenkaan kerro, paljonko yksilöitä kaikkiaan käy paikalla. Esimerkiksi Tampereen Tarastenjärven kaatopaikalta on arvioitu, että lokkien huippuajanjaksoilla paikalla saattaisi päivän mittaan käydä jopa 5–8 kertaa enemmän lokkeja kuin mitä niitä on kerralla havaittavissa (Juvaste ym. 2015). Kontiosuolla ”vanhoina hyvinä aikoina” käyneiden lokki- ja varislintujen kokonaismäärän arvioista, katso Lindblom (2009).

Keräsin laskenta-aineiston 9.1.–25.12. (92 laskentaa). Lisäksi otin tähän raporttiin verrokiksi samalta paikalta samoin menetelmin kokoamani aineiston 2012–2018 (yhteensä 854 laskentaa; Koivula 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019). Useimmista laskennoista olen kirjannut kellonajan, säätilan (pilvisyys asteikolla 0–8, tuuli metriä sekunnissa, näkyvyys kilometreissä sekä sateisuus kolmessa luokassa: sateeton, tiuku/kuuro tai jatkuva sade) sekä lokkien, varislintujen, kottaraisen, pikkuvarpusen ja keltasirkun laskentahetkellä havaitsemani yksilömäärät.

Kuva 4. Vanha meikäläisen *fuscus*-alalajin selkälokki on uljas näky. Laji on taantunut Suomessa jo pitkään ja se katsotaan uusimmassa uhanalaisarvioinnissa erittäin uhanalaiseksi (luokka EN). 27.4.19.

2.3.2. Pesimälinnusto

Pesimälintukartoitusta tehdessäni kirjasin maastossa kaikki lintuhavainnot karttapohjalle. Tutkin koko alueen viidesti toukokuun lopun ja heinäkuun puolivälin välillä pesivän lajiston ja parimäärien selvittämiseksi. Jos havainto mahdollisesti koski pesivää, merkitsin tiedon karttapohjalle. Tulkitsin parimäärän kullekin lajille erikseen kaikista viidellä kartoituskierröksellä tekemistäni havainnoista. Vierekkäisiksi tulkittujen reviirien välimatkan oli oltava vähintään 100 m varpuslinnuilla (pois lukien yhdyskuntapesijät, kuten pääskyt ja räkättirastas) ja 200 m isommilla lajeilla, kuten kahlaajat, varislinnut, lokit ja sorsat. Poikkeuksena olivat tilanteet, joissa lähempänä toisiaan sijainneet reviirit oli mahdollista varmistaa samanaikaisilla havainnoilla.

2.4. Analysointi

Esittelen aineistoa pääasiassa kuvien avulla, en niinkään formaaleilla analyyseillä. Kuvaajista on tapauskohtaisesti mahdollista tulkita yksilömäärien vaihtelun (huippujen ja pohjalukemien) avulla muutonhuiput, poikasten lähtö syntymäkolonioistaan sekä kevätmuuttajien saapuminen ja syysmuuton päätyminen.

Olin tarkastellut 2013 ja 2014 raporteissani mm. säätilan, viikonpäivän, vuorokaudenajan ja laskijan vaikutuksia havaittuihin harmaalokkimääriin (Koivula 2014, 2015). Tarkastelun perusteella vuodenaikaisvaihtelu näytti selittävän havaituista harmaalokkimääristä kaksi kolmannesta. Sitä vastoin laskijan, vuorokaudenajan (valoisan ajan tunnit) ja säätilan (näkyvyys, tuulisuus, sateisuus) yhteen laskettu selitysosuus oli marginaalinen (Koivula 2014). Tästä syystä pitäydyn tässäkin raportissa ajallisen vaihtelun tarkastelussa.

Uutena asiana selvitin, onko lokkien ja varislintujen määrissä tapahtunut muutoksia sekajätteen säännöllisen ulkoläjityksen päättymisen jälkeen. Säännöllinen ulkoläjitys päättyi lokakuussa 2016. Tätä varten laskin ensin viikkokohtaiset (viikot 15–45) keskiwertoyksilömäärät yhdistetyille 2012–15 aineistolle (tilanne ennen ulkoläjityksen loppumista) sekä sen jälkeen viikoittaiset yksilömäärät kullekin loppumisen jälkeiselle vuodelle (2016–19). Näistä luvuista laskin kullekin vuodelle 2016, 2017, 2018 ja 2019 viikoittaisen prosentuaalisen samankaltaisuuden verrattuna ajanjaksoon 2012–15 (100 % vertailutaso). Tämän jälkeen laskin vuosikohtaiset prosentuaaliset erot 95 % luottamusväleineen vuosille 2016, 2017, 2018 ja 2019 verrattuna ulkoläjitysvuosiin.

3. Tulokset ja niiden tulkinta

3.1. Viikkokohtainen yksilömäärien vaihtelu vuonna 2019

Tarkastelen aluksi viikkomaksimeita lajeittain. En ehtinyt Kontiosuolle seitsemänä viikkona, joten aineistoa kertyi vain 45 viikolta.

Harmaalokkien viikkomaksimit (niinä viikkoina, joina lajia ylipäättään havaittiin) olivat keskimäärin 122 yksilöä (vaihteluväli 1–350; nollaviikkoja 14; lisäksi 7 viikkoa, jolloin ei havainnointia), selkälokkien 8 (1–47; 29), kalalokkien 19 (1–60; 26) ja naurulokkien 105 (1–450; 28). Muilla seurantalajeilla vastaavat keskiarvot ja vaihteluvälit olivat variksella 214 (18–600; ei nollaviikkoja), naakalla 378 (15–1200; yksi nollaviikko), korpilla 70 (6–166; ei nollaviikkoja), harakalla 10 (4–22; ei nollaviikkoja), kottaraisella 13 (1–60; 29), keltasirkulla 12 (1–60; 26) ja pikkuvarpusella 92 (2–280; 32). Näiden lukujen valossa etenkin lokkien ja varislintujen määrät olivat selvästi edellisvuosia alempia (vrt. Koivula 2017, 2018, 2019).

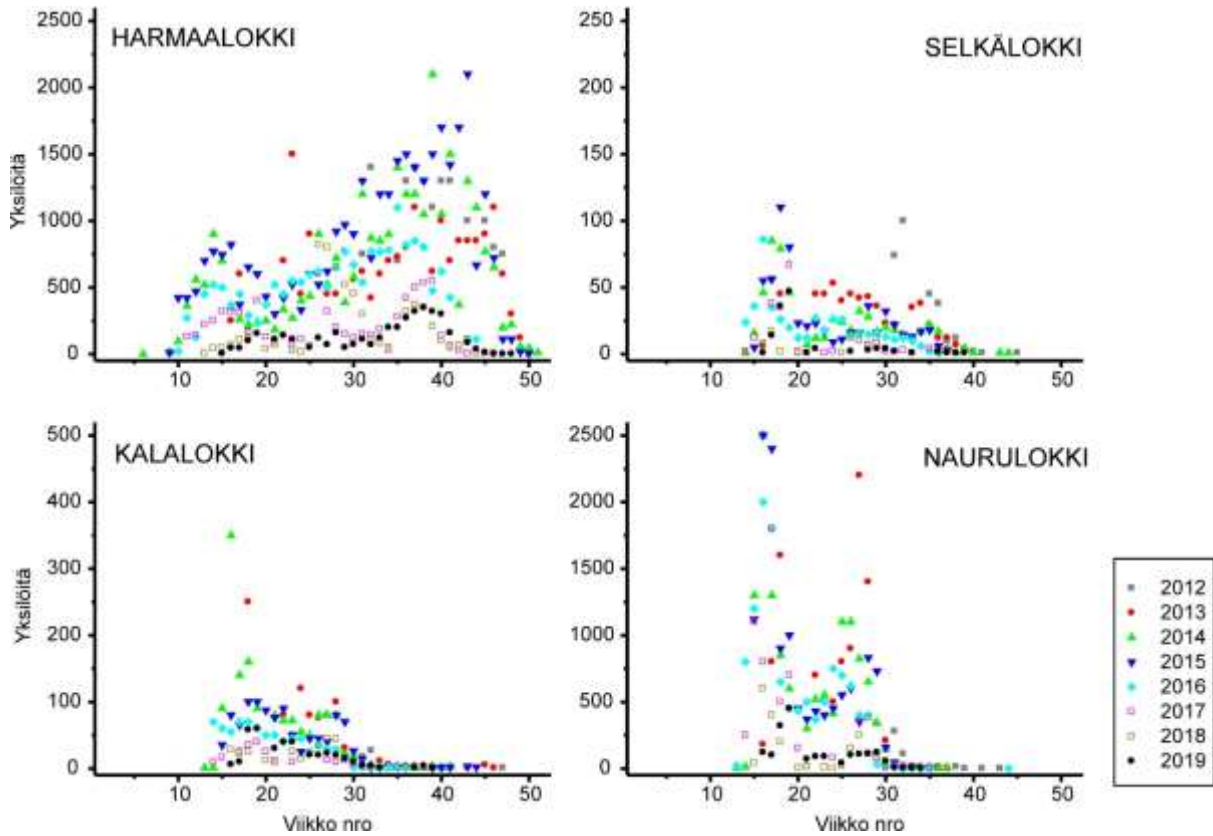
Seuraavassa keskityn kuvailemaan havaittuja määriä sekä niiden vaihteluun liitettävissä olevia tekijöitä, kuten muuttokausi ja pesintä. Kontiosuolla käyvien lokki- ja varislintujen kokonaismääristä sekä lepäily- ja yöpymispaikoista, katso Lindblom (2009) ja Koivula (2014).

3.2. Lokkilintujen runsausvaihtelu 2019

Havaitsin ensimmäiset harmaalokit Kontiosuolla vasta 14.4., mutta laji oli todellisuudessa saapunut jo aikaisemmin, ollessani kuukauden työmatkalla ulkomailla (Kuva 5). Kevätmäärät olivat yli sadan 30.4.–22.5. Tällä jaksolla myös sekajätettä kipattiin ulos. Kippauksen ansiosta määrät olivat myös jaksolla 16.8.–11.10. jatkuvasti yli sadan, huippuna 350 yksilöä 21.9. Tähän huippuun sekoittuu syysmuuttajia. Pian heikentyneen ruokatilanteen takia lokit lähtivät muutolle, ja viimeiset harmaalokit havaittiin edellissyksyjen tapaan marraskuun puolivälissä (Kuva 5). Harmaalokkien määrät jäivät alhaisemmiksi kuin edellisvuosina (mustat symbolit Kuvassa 5). Kontiosuolla oli siis lokkeja lähinnä avovesikaudella ja enemmän vain silloin, kun oli jätteen ulkoläjitystä.

Harmaalokin tapaan selkälokin määrät jäivät selvästi alemmiksi kuin edellisvuosina (Kuva 5). Ensimmäiset meikäläisen *fuscus*-alalajin yksilöt nähtiin 19.4. Selkälokkihuippu oli 7.5., jolloin paikalla oli peräti 47 yksilöä, lisänä viisi oletettua *heuglini*-alalajin ”siperianselkälokkia”. Tämän jälkeen

selkälokkeja näkyi enintään yksittäin, vaikka esimerkiksi elokuussa kippiin tuotiin taas sekajätettä. Viimeiset selkälokit nähtiin jo 29.9., jolloin paikalla oli nuori *fuscus* ja esiakuinen oletettu *heuglini*.

Kuva 5. Kontiosuon runsaimpien lokkilajien viikkomaksimit 2012–19. Vuodet on esitetty eri väreillä ja symboleilla (katso selite).

Kuva 6. Vanhempia harmaalokin ikäluokkia; keskellä oleva vanha yksilö on värirengastettu Suomessa. 7.5.19.

Merilokki oli sekin esiintymiseltään niukempi kuin aiempina vuosina. Keväällä niitä ei näkynyt lainkaan; ensimmäinen oli 17.7. Merilokki oli säännöllinen Kontiosuolla sekajätteen ulkoläjitysjakson seutuvilla 19.8.–26.10., eniten 21.9., jolloin paikalla oli kuusi yksilöä (Kuva 5). Pohjois-Karjalassa laji ei pesi, ja yksilöt lienevätkin tulleet kauempaa, Laatokalta ja Barentsinmereltä.

Kuten isommat lokkilajit, myös nauru- ja kalalokki olivat selvästi vähälukuisempia kuin aiempina vuosina (Kuva 5). Naurulokilla keväthuippu oli jaksolla 30.4.–7.5. Tämä keväthuippu oli myös ajoitukseltaan edellisvuosien kaltainen. Määrät olivat alle sadan pääosassa kautta; perinteinen vahva naurulokkijakso kesä-heinäkuun taitteen tietämissä (26.6.–18.7.) tuotti nyt satakunta yksilöä lähes joka käynnillä. Tämän jälkeen naurulokit häipyivät syysmuutolle, ja viimeinen näkyi 20.8. Kalalokin esiintymiskuva oli naurulokin tyyppinen, melko selkeällä keväthuipulla huhti-toukokuun taitteessa, mutta ilman selvää syyskesän huippua. Paikalla oli vähintään kymmenen kalalokkia 27.4.–24.7., mikä pääosin kertyy kaatopaikan ja lähivesien pesivistä yksilöistä. Syksyn viimeinen nuori lintu sinnitteli 26.9.

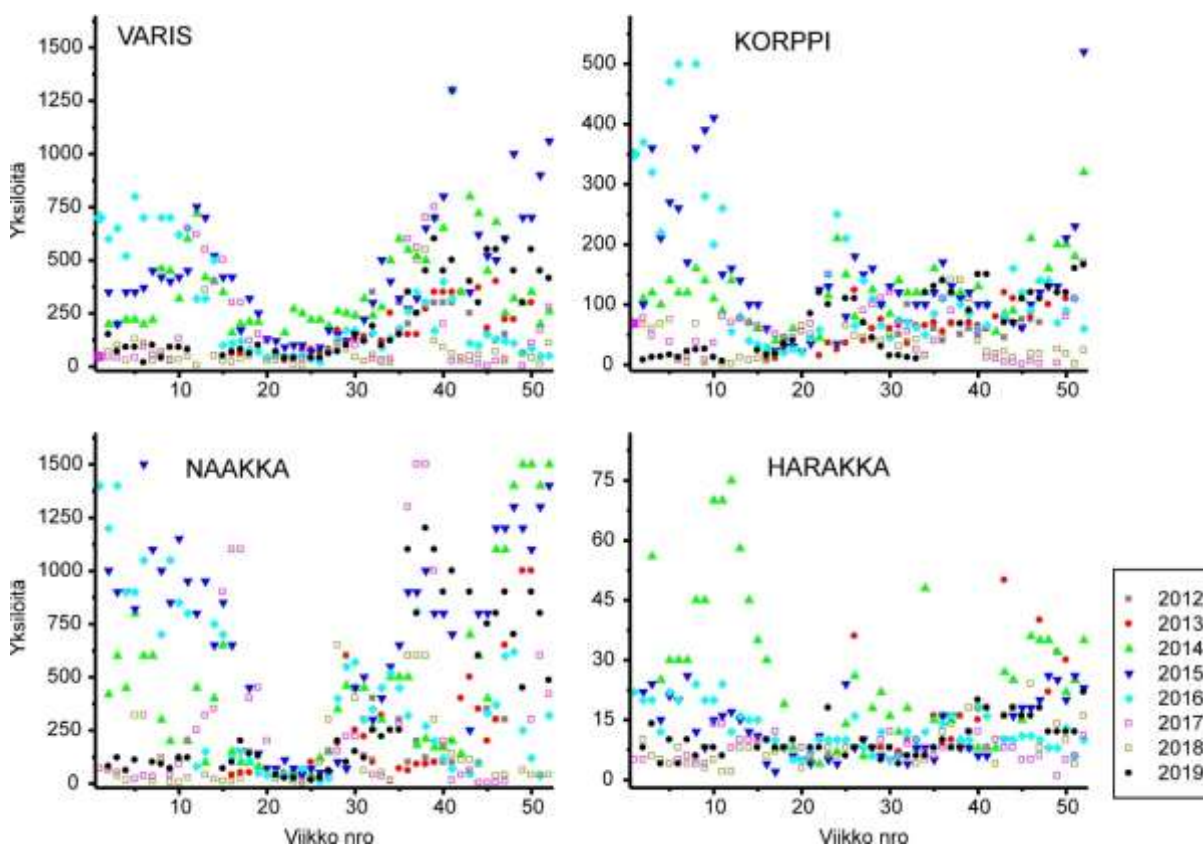

Kuva 7 (ylh). Naurulokkeja, harmaalokki ja ylimpänä esiakuinen *heuglini*-tyyppinen selkälokki. 7.5.19.

Kuva 8 (alh.). Varislintujen muutokset viime vuosina eivät ole olleet yhtä voimakkaita kuin lокkien. 12.1.19.

3.3. Varislintujen runsausvaihtelu 2019

Varislintujen määrät olivat 2019 etenkin syksyllä lähes aiempien vuosien tasolla, vaikkakin kevät oli vaisu (Kuva 9). Sekajätettä kipattiin ulos elokuun puolivälistä lokakuun alkupuolelle; kippi oli auki vielä viikkoja läjityksen loppumisen jälkeen, ja ajoittain myös biojätealueella oli tuoretta tavaraa vuoden loppuun asti. Niinpä syyskuun alusta vuoden loppuun varismäärät olivat sadoissa, enimmillään 4.–20.11., jolloin paikalla oli säännöllisesti 500–600 vaakkua. Varisten (ja naakkojen) syksyinen runsaus selittyi mainitulla sekajätteen ulkoläjitysajaksolla, johon variksella ja naakalla yhdistyi myös alkava syysmuutto.

Kuva 9. Kontiosuon tavallisten varislintujen viikkomaksimit 2012–19. Vuodet on esitetty eri väreillä ja symboleilla (katso selite).

Variksen tapaan naakallakin kevät näytti vaisulta, mutta syksyllä juhlittiin vanhojen hyvien aikojen malliin (Kuva 9). Määrät olivat säännöllisesti yli 500 yksilöä alkaen 6.9. vuoden loppuun. Korppi oli myös keväällä vähälukuinen, koska laji pesii hyvin varhain; toukokuun lopun yli sadan korpin piikki koostui suurelta osin kevään poikasista (Kuva 9). Korpeja oli säännöllisimmin ja eniten, yleensä 100–150, elokuun lopulta vuoden loppuun. Harakalla taas määrät olivat läpi vuoden melko tasaisesti kymmenen nurkilla, syksyllä ajoittain lähes 20.

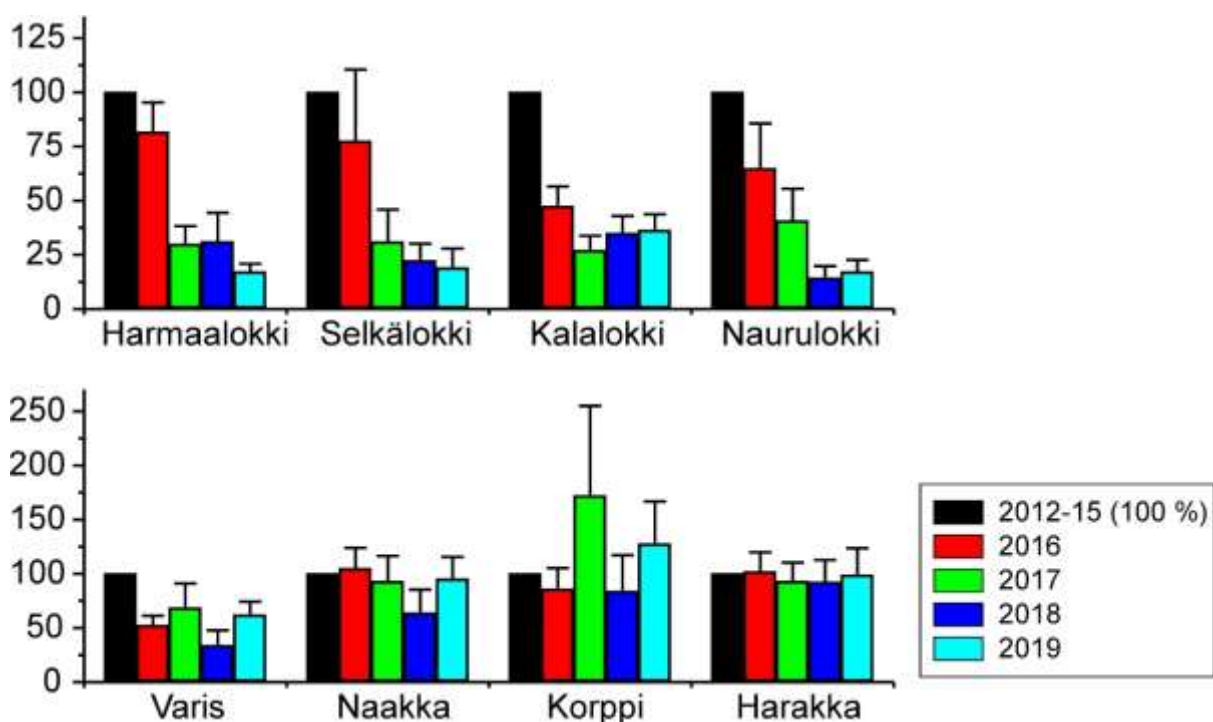
3.4. Lokki- ja varislintujen määrien muutokset sekajätteen ulkoläjityksen päättymisen jälkeen

Tarkastelin sekajätteen ulkoläjityksen loppumisen mahdollisia vaikutuksia lokki- ja varislintuihin vertailemalla viikoittaisia ulkoläjitysvuosien (2012–15) yksilömääriä vuosien 2016–19 yksilömääriin. Kuva 10 näyttää tämän ”prosentuaalisen samankaltaisuuden” vuosikohtaiset keskiarvot

hajontalukuineen. Kuvan perusteella harmaa- ja selkälokki eivät 2016 vielä reagoineet ulkoläjityksen loppumiseen (läjitys loppui lokakuussa 2016), mutta kala- ja naurulokki näyttäisivät jo pudonneen (Kuva 10). Sitä vastoin 2017–19 harmaa- ja selkälokin määrät olivat vain noin 25 % määristä, joita Kontiosuolla oli 2012–15, aikana ennen ulkoläjityksen päättymistä. Pudotus oli lähes yhtä dramaattinen kalalokilla, ja naurulokki näytti hiipuvan varsinkin 2018–19 (Kuva 10).

Toisin kuin lokeilla, varislinnuilla pudotus oli vähemmän dramaattinen ja selkeä vain variksella, jonka määrät putosivat puoleen jo 2016 (Kuva 10). Naakka näytti notkahtavan 2018, ja kuluneen vuoden ”piristymisen” saattaisi johtua syksyn ulkoläjitysjaksosta. Korpilla taas määrät vaihtelivat runsaasti, ollen 2017 ja 2019 keskimäärin selvästi korkeammalla tasolla kuin 2012–15; harakka näytti pysyttelevän tasaisen runsaana (Kuva 10).

Suomen kaatopaikat ovat Kontiosuon tapaan, yksi toisensa jälkeen, viime vuosina siirtyneet sekajätteen polttoon ja biojätteen käsittelyyn mädätyshalleissa. Tästä syystä lokkien ja varislintujen määrät kaatopaikoilla ovat yleisesti romahtaneet (Holmström 2018, Juvaste 2019, Juvaste & Koskinen 2019).

Kuva 10. Lokki- ja varislintujen määrien 2016-19 suhteellinen osuus verrattuna vuosien 2012-15 (sekajätteen ulkoläjitysaikaa, johon muita vuosia verrataan; annettu arvo 100) viikoittaisiin määriin. Luvut ovat prosenttikeskiarvoja; viikset näyttävät 95 % luottamusvälit.

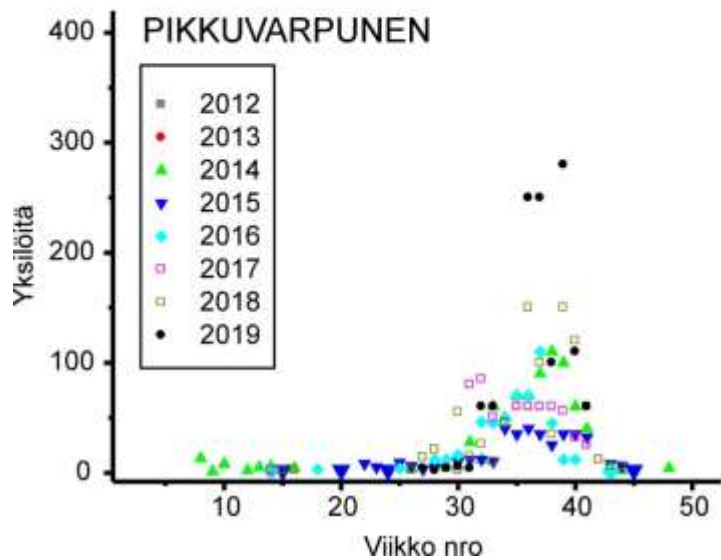
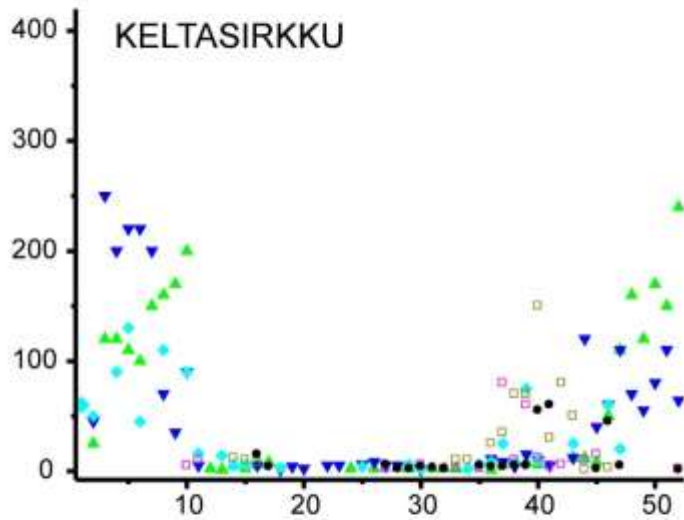
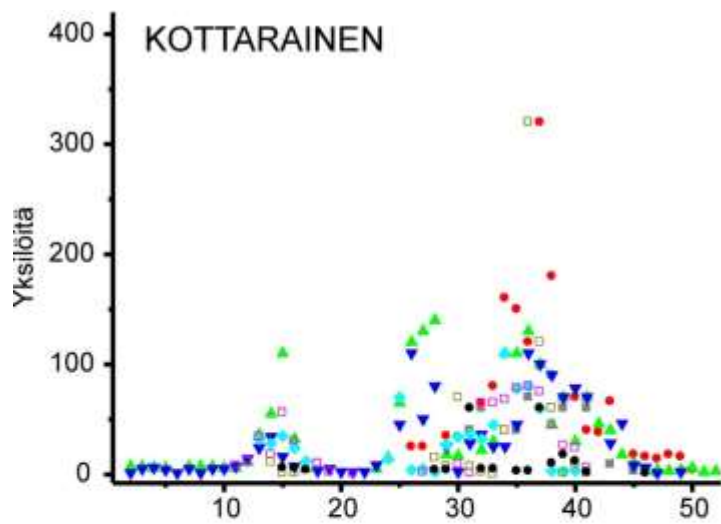

Kuva 11. Vuonna 2019 kottarainen ja keltasirkku olivat esiintymisessään aiempia vuosia niukempia, mutta pikkuvarpunen (kuvassa) oli etenkin syyskuussa huomattavan runsas. 7.9.19.

3.5. Muiden seurantalajien runsausvaihtelu 2019

Kottaraisia ja keltasirkkuja ei useimpina viikkoina havaittu (Kuva 12). Molempien vaatimaton keväthuippu ajoittui 14.–27.4. Kottaraisen parhaat päivät olivat 3.8. ja 10.9. (molemmissa 60 yksilöä), keltasirkkuja taas oli eteläosan rikkaruohostoissa 10–60 yksilöä 5.–11.10. Syksyn viimeinen kottarainen kierteli paikalla 12.11.

Pikkuvarpunen puuttui kevätkaudella täysin, joskaan en käynyt paikalla maaliskuu-huhtikuun taitteessa (katso edellä). Laji pesii kaatopaikalla muutaman parin voimin, ja kipin rikkaruohostoihin ilmaantui muutamia yksilöitä heinäkuussa; elokuun puolivälissä niitä oli jo useita kymmeniä (Kuva 12). Varsinainen esiintymishuippu oli 6.9.–11.10. Tällöin niitä oli enimmillään yhtenä-kahtena parvena 280 yksilöä. Lokakuun puolivälin jälkeen niitä ei enää alueella näkynyt.

Kuva 12. Kottaraisen, keltasirkun ja pikkuvarpusen maksimiyksilömäärät viikoittain Kontiosuolla 2012–19. Vuodet on esitetty eri väreillä ja symboleilla (katso selite).

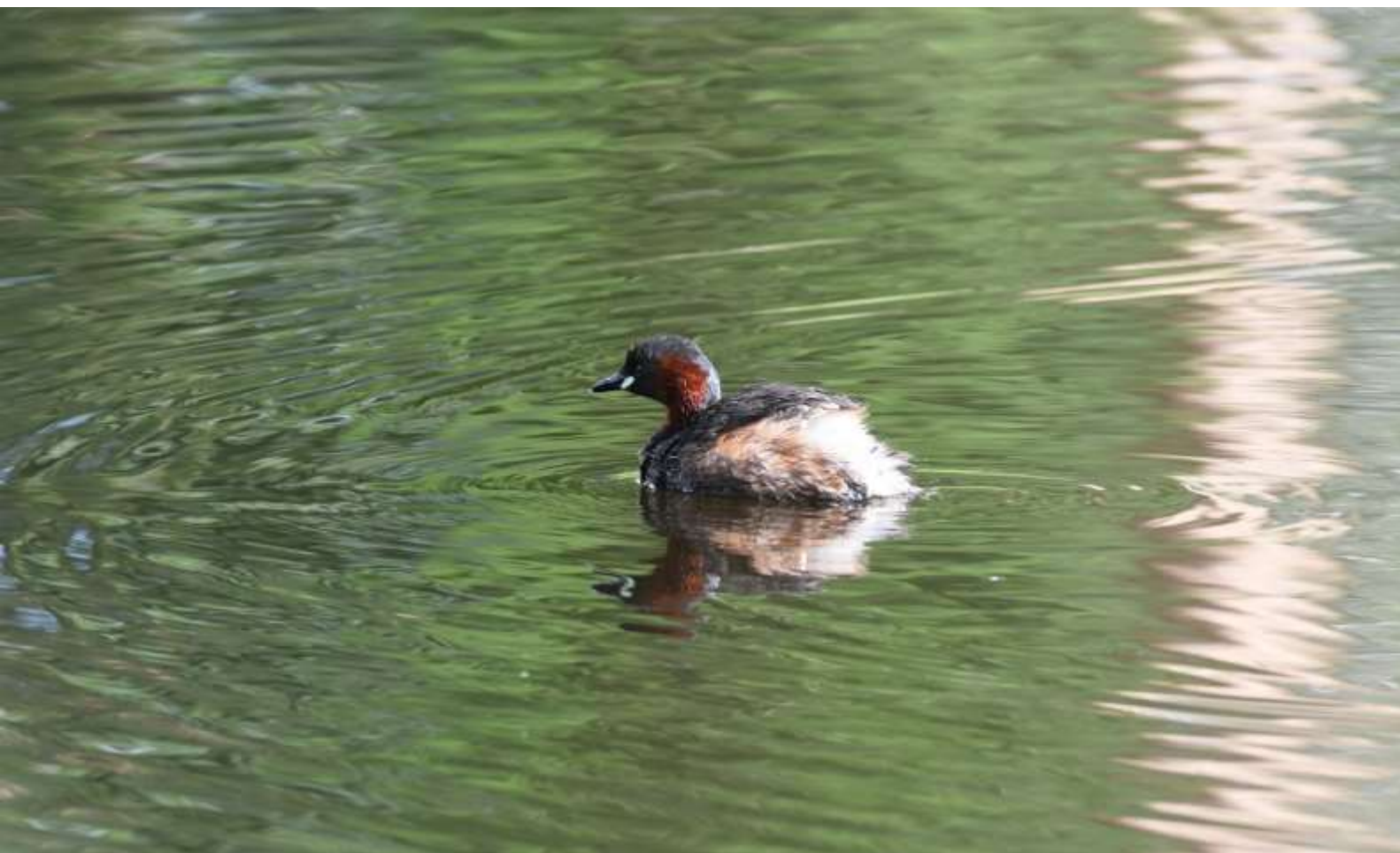

Kuva 13. Kontiosuon arvokkaimpia pesimälajeja – kolmatta kesää peräkkäin – oli nyt neljän parin voimin isolla vesialtaalla pesintää yrittänyt mustakurkku-uikku. Valitettavasti pesinnät tuhoutuivat heinäkuussa; syyllinen saattaa olla minkki. Mustakurkku-uikku on Suomessa uhanalainen ja listattu Euroopan Unionin Lintudirektiivissä. Se hyötyy tiheästä ranta- ja vesikasvillisuudesta. 26.6.18.

3.6. Kontiosuon pesimälinnusto 2019

Havaitsin kesän 2019 kartoituksissa 52 pesimälajia ja 211 reviiriä (Taulukko 1). Sain pesinnän varmistettua vain 12 lajilla, joista runsain oli västäräkki (9 paria). Paikalla todennäköisesti pesiviä lajeja löytyi 27, joista runsain oli pajulintu (peräti 48 paria), kannoillaan viitakerttunen (15), pensaskerttu (13) ja peippo (12). Lisäksi havaitsin kesän mittaan 13 mahdollista pesimälajia pesimiseen sopivilla paikoilla. Luvut olivat yleisesti ottaen kesiä 2015–18 alhaisempia. Tämä voi ainakin osittain johtua parin viime vuoden laajoista rakentamis- ja metsikönraivaustoimista, sillä esimerkiksi peippo, räkättirastas ja talitiainen – metsissä pesiviä lajeja – olivat parimääriltään niukempia, kun taas viitakerttunen ja pensaskerttu – pensaikkoisten niitty-ympäristöjen lajeja – olivat nyt melko runsaita.

Uhanalaisista lajeista (IUCN:n luokat VU, EN tai CR; Hyvärinen ym. 2019) Kontiosuolla 2019 pesivät varmistetusti haapana, mustakurkku-uikku, harmaalokki, haarapääsky ja pensastasku sekä todennäköisesti tai mahdollisesti pikku-uikku (Taulukko 1). Silmällä pidettävistä lajeista (NT) tulkitsin pesimälajistoon pikkutyllin, taivaanvuohen, kuovin, rantasipin, kiurun, västäräkin, ruokokerttusen, pensaskertun, harakan ja punavarpusen (Taulukko 1). Kansallisista erityisvastuulajeista pesimälajistossa olivat laulujoutsen, haapana, tavi, telkkä, ruisräykkä, kuovi, rantasipi ja leppälintu, ja Euroopan Unionin Lintudirektiivin I liitteen lajeista pesi mustakurkku-uikku.

Kuva 14. Kontiosuon suurella vesialtaalla oleskeli touko-heinäkuussa reviiriä pitänyt juhlapukuinen pikku-uikku, joka on Suomessa luokiteltu äärimmäisen uhanalaiseksi. 3.7.19.

Vertailtaessa vuosien 2015–19 pesimälintujen parimääriä näyttäytyi 2019 useimmilla lajeilla melko tavanomaisena. Reviirimäärät olivat alueen suhteellisen pienuuden vuoksi yleisesti ottaen alhaisia (Taulukko 1). Vesialtailla pesi rikas vesilinnusto, arvokkaimpina jokakesäinen laulujoutsen (nyt kolme poikasta lentoon), mustakurkku-uikku ja yllättäen pikku-uikku. Laulujoutsenpari sai kolme poikasta lentoon. Sitä vastoin mustakurkku-uikun neljä pesivää paria eivät saaneet poikasia lentoon; syynä saattaa olla minkki, jonka näin paikalla elokuun alussa. Ruisrääkällä oli vanhalla täyttömäellä jälleen yksi reviiri, ja kahlaajista alueella pesivät ainakin pikkutylli, töyhtöhyppä, taivaanvuohi, kuovi, rantasipi ja metsäviklo. Lokeista kalalokki pesi pohjoisosan altailla neljän parin voimin ja sai useita poikasia lentoon, mutta harmaalokin pesintäyritys biojätekentällä epäonnistui tuntemattomasta syystä jo haudontavaiheessa. Haarapääskyllä oli totutusti kolme reviiriä (Taulukko 1). Useimmilla muilla harvalukuisilla (joskin usein parimääriltään vaihtelevilla) lajeilla oli suurin piirtein edellisiesien kaltaiset reviirimäärät.

Taulukko 1. Kontiosuon pesimälajisto 2015–19. Vuoden 2019 parimäärät on ensin näytetty erikseen ydin- ja reuna-alueille (vertaa Kuva 1); näitä seuraavissa ”Koko” -sarakkeissa on koko tutkitun alueen havaitut parimäärät ensin 2019 ja sen jälkeen vertailuksi 2015–18. Sarake ”Huom” kertoo lajin uhanalaisuusluokan 2019 arvioinnissa (IUCN-luokat LC = elinvoimainen, NT = silmällä pidettävä, VU = uhanalainen, EN = vaarantunut, CR = äärimmäisen uhanalainen) sekä mahdolliset kansalliset erityisvastuulajit (ER) tai Euroopan Unionin Lintudirektiivin lajit (DIR).

Lajinimi	Tieteellinen nimi	Ydin 2019	Reuna 2019	Koko 2019	Koko 2015	Koko 2016	Koko 2017	Koko 2018	Huom
LAULUJOUTSEN	<i>Cygnus cygnus</i>	1	0	1	1	1	1	1	ER
HAAPANA	<i>Anas penelope</i>	3	0	3	2	1	1	4	VU, ER
TAVI	<i>Anas crecca</i>	4	0	4	6	7	4	4	ER
SINISORSA	<i>Anas platyrhynchos</i>	2	0	2	3	5	1	3	
LAPASORSA	<i>Anas clypeata</i>	0	0	0	0	1	1	1	
TELKKÄ	<i>Bucephala clangula</i>	6	0	6	4	8	6	6	ER
MUSTAKURKKU-UIKKU	<i>Podiceps auritus</i>	4	0	4	1	1	0	2	EN, DIR
PIKKU-UIKKU	<i>Tachybaptus ruficollis</i>	1	0	1	0	0	0	0	CR
RUISRÄÄKKÄ	<i>Crex crex</i>	1	0	1	1	2	2	2	ER
PIKKUTYLLI	<i>Charadrius dubius</i>	4	0	4	4	3	3	2	NT
TÖYHTÖHYPPÄ	<i>Vanellus vanellus</i>	1	0	1	1	2	3	4	
TAIVANVUOHI	<i>Gallinago gallinago</i>	1	0	1	1	0	1	1	NT
MERIHARAKKA	<i>Haematopus ostralegus</i>	0	0	0	1	1	1	1	
LEHTOKURPPA	<i>Scolopax rusticola</i>	1	0	1	0	1	0	1	
KUOVI	<i>Numenius arquata</i>	1	0	1	2	2	2	3	NT, ER
RANTASIPI	<i>Actitis hypoleucos</i>	3	0	3	2	3	2	4	ER
METSÄVIKLO	<i>Tringa ochropus</i>	2	1	3	2	2	1	2	
VALKOVIKLO	<i>Tringa nebularia</i>	0	0	0	0	1	0	0	NT, ER
KALALOKKI	<i>Larus canus</i>	4	0	4	4	3	3	5	
NAURULOKKI	<i>Larus ridibundus</i>	0	0	0	3	0	0	0	VU
HARMAALOKKI	<i>Larus argentatus</i>	1	0	1	0	0	0	0	VU
SEPELKYYHKY	<i>Columba palumbus</i>	0	0	0	1	1	1	1	
KÄKI	<i>Cuculus canorus</i>	1	0	1	1	2	1	2	
PALOKÄRKI	<i>Dryocopus martius</i>	0	0	0	0	1	1	0	
KÄPYTIKKA	<i>Dendrocopos major</i>	0	1	1	1	2	1	0	
KIURU	<i>Alauda arvensis</i>	1	0	1	0	1	0	0	NT
HAARAPÄÄSKY	<i>Hirundo rustica</i>	3	0	3	3	2	3	3	VU
METSÄKIRVINEN	<i>Anthus trivialis</i>	0	2	2	5	3	3	5	
NIITTYKIRVINEN	<i>Anthus pratensis</i>	0	0	0	0	1	0	0	
VÄSTÄRÄKKI	<i>Motacilla alba</i>	9	0	9	9	13	6	11	NT
PEUKALOINEN	<i>Troglodytes troglodytes</i>	0	0	0	0	1	1	0	
RAUTIAINEN	<i>Prunella modularis</i>	0	1	1	9	9	2	2	
PUNARINTA	<i>Erithacus rubecula</i>	0	0	0	6	8	2	3	
SATAKIELI	<i>Luscinia luscinia</i>	0	0	0	2	1	1	0	
LEPPÄLINTU	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	0	1	1	1	1	0	1	ER
PENSASTASKU	<i>Saxicola rubetra</i>	4	1	5	1	6	4	3	VU
KIVITASKU	<i>Oenanthe oenanthe</i>	2	1	3	3	4	2	4	
MUSTARASTAS	<i>Turdus merula</i>	1	3	4	4	4	3	3	
RÄKÄTTIRASTAS	<i>Turdus pilaris</i>	3	1	4	18	14	11	10	
LAULURASTAS	<i>Turdus philomelos</i>	1	2	3	1	2	1	1	
PUNAKYLKIRASTAS	<i>Turdus iliacus</i>	2	6	8	14	14	3	6	
RUOKOKERTTUNEN	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	1	0	1	3	4	2	3	NT

Lajinimi	Tieteellinen nimi	Ydin	Reuna	Koko	Koko	Koko	Koko	Koko	Huom
		2019	2019	2019	2015	2016	2017	2018	
VIITAKERTTUNEN	<i>Acrocephalus dumetorum</i>	6	9	15	9	9	9	21	
LUHTAKERTTUNEN	<i>Acrocephalus palustris</i>	0	1	1	0	0	0	1	
VIITASIRKKALINTU	<i>Locustella fluviatilis</i>	0	0	0	2	0	0	0	
PENSASSIRKKALINTU	<i>Locustella naevia</i>	0	0	0	1	0	0	0	
LEHTOKERTTU	<i>Sylvia borin</i>	5	2	7	13	13	6	11	
MUSTAPÄÄKERTTU	<i>Sylvia atricapilla</i>	0	0	0	0	0	0	1	
PENSASKERTTU	<i>Sylvia communis</i>	4	9	13	7	10	8	8	NT
HERNEKERTTU	<i>Sylvia curruca</i>	1	0	1	2	0	2	2	
TILTALTTI	<i>Phylloscopus collybita</i>	0	1	1	0	0	1	1	
PAJULINTU	<i>Phylloscopus trochilus</i>	25	23	48	41	50	43	38	
SIRITTÄJÄ	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	0	0	0	1	1	0	0	
HIPPIÄINEN	<i>Regulus regulus</i>	0	0	0	0	0	1	1	
HARMAASIEPPO	<i>Muscicapa striata</i>	1	0	1	1	1	3	0	
KIRJOSIEPPO	<i>Ficedula hypoleuca</i>	0	1	1	0	1	1	0	
PYRSTÖTIAINEN	<i>Aegithalos caudatus</i>	0	0	0	2	0	0	0	
HÖMÖTIAINEN	<i>Parus montanus</i>	0	0	0	1	0	0	0	
SINITIAINEN	<i>Parus caeruleus</i>	0	0	0	3	4	1	2	
TALITIAINEN	<i>Parus major</i>	3	1	4	9	10	6	8	
PUUKIIPJÄ	<i>Certhia familiaris</i>	0	0	0	0	1	0	0	
PIKKULEPINKÄINEN	<i>Lanius collurio</i>	0	0	0	0	1	1	1	DIR
NÄRHI	<i>Garrulus glandarius</i>	0	0	0	1	0	0	0	
HARAKKA	<i>Pica pica</i>	1	1	2	4	5	4	2	NT
VARIS	<i>Corvus corone cornix</i>	1	2	3	1	3	2	2	
KORPPI	<i>Corvus corax</i>	0	1	1	0	1	2	1	
PIKKUVARPUNEN	<i>Passer montanus</i>	3	0	3	2	3	2	2	
PEIPPO	<i>Fringilla coelebs</i>	5	7	12	23	18	17	20	
JÄRRIFEIPPO	<i>Fringilla montifringilla</i>	0	0	0	0	0	0	1	
VIHERPEIPPO	<i>Carduelis chloris</i>	0	0	0	2	1	1	0	EN
VIHERVARPUNEN	<i>Carduelis spinus</i>	0	0	0	6	2	6	3	
HEMPPO	<i>Carduelis cannabina</i>	2	0	2	1	1	1	1	
TIKLI	<i>Carduelis carduelis</i>	1	0	1	1	0	1	1	
PUNAVARPUNEN	<i>Carpodacus erythrinus</i>	1	0	1	11	6	4	5	NT
KELTASIRKKU	<i>Emberiza citrinella</i>	3	1	4	6	5	3	10	
PAJUSIRKKU	<i>Emberiza schoeniclus</i>	2	0	2	2	3	1	0	
Pareja		132	79	211	272	287	206	247	
Lajeja		44	24	52	58	60	57	55	

3.7. Muu linnusto

Havaintsin kaatopaikalla vuonna 2019 kaikkiaan 137 lintulajia (Liite). Lajeista neljää en ollut havainnut aiempina vuosina: jo edellä mainittu pikku-uikku (22.5.–10.7.) sekä nokikana (30.7. suurella altaalla vanha lintu), virtavästäräkki (28.–29.10. pienillä altailla ja niiden lähiojissa) ja nunnatasku (28.10.). Viime mainittu näyttäytyi lyhyesti alueen kaakkoisreunaa kiertävän tien varressa (Kuva 15). Viime mainittua havaintoa ei ole tätä kirjoitettaessa käsitelty suurharvinaisuuksia käsittelevässä BirdLife Suomi ry:n Rariteettikomiteassa. Kontiosuolla on näin ollen vuosina 2012–19 havaittu kaikkiaan vähintään 182 lintulajia.

Kuva 15. Lokakuun lopulla kipin kaakkoisreunaa kiertävän tien varressa viivähtänyt nunnatasku. Tähän lajiin viittaavat erityisesti tumma, suomuinen selkäpuoli sekä hyvin pitkä käsisiiven ulottuma. Lämpimän oranssinsävynen vatsapuoli ei toisaalta ole lajille aivan tavallinen. 28.10.19.

Pohjois-Karjalassa vähälukuisista lajeista nostan edellä listattujen ohella esille muutamia. Pikkualtailla pyörähti 19.4. syystä tai toisesta kiertelemään intoutunut teerikana, ja 21.10. samassa paikassa pulikoi naaraspukuinen lapasotka. Merimetsoja muutti 21.4. itäkoilliseen seitsemän yksilön parvi, ja haarahaukkoja näkyi huhti-kesäkuussa useaan otteeseen, kiintoisimpana alueen kaakkoispuolisella metsäalueella 2.–7.6. viihtyneet kaksi yksilöä. Merikotkia näkyi 19.8. (esiaikuinen länteen), 6.9. (yksinäinen koilliseen) ja 5.10. (vanha itään). Syyskuun alussa, 1.9., vanhan täyttömäen päälle ilmaantui suohaukka, joka rakenteensa perusteella vaikutti arosuohaukalta; alivalottuneista kuvista sai onneksi kuvankäsittelyohjelmalla esille riittävästi pukutuntomerkkejä. Muuttohaukka näyttäytyi kahdesti: 21.4. peräti kaksi muuttavaa, ja 10.9. vanha yksilö länteen. Valkoselkätikka näyttäytyi kahdesti (28.9. ja 29.10.) ja pohjantikka kerran (26.9.). Kangaskiuruja muutti 19.4. kolmen yksilön parvi, ja toista kesää peräkkäin luhtakerttunen piti 28.5.–26.6. reviiriä alueen koilliskulmassa. Sinänsä erittäin yleinen pitkän matkan muuttaja pajulintu saapui 30.4., eli verraten aikaisin. Tuttuun tapaan alueen pensaikeista ja metsäkeistä löytyi syksyllä kolme taigauunilintua (7.9., 13.9. ja 21.9.), ja pähkinänakkeli liikuskeleli 5.10. tiaisparvessa pohjoiseen. Loppusyksyllekin riitti valopilkkua: 4.–12.11. alueen eteläreunan rikkaruohostossa ruokaili vuorihemppo. Maininnan ansaitsee myös alueella 9.–11.10. viipynyt ilmeinen meri- ja harmaalokin risteymä, vanha yksilö (Kuva 16).

Kuva 16. Oletettu meri- ja harmaalokin risteymä. Merilokkiin viittaavat mm. rakenne ja pinkit koivet, harmaalokin vaikutusta lieenee selvästi harmaasävyinen (joskin hyvin tumma) selkäpuoli ja merilokkia ajatellen hennon puoleinen nokka. 11.10.19.

Kiitokset

Jätekeskuksen henkilöstö suhtautui laskentoihin edellisvuosien tapaan positiivisesti, mistä parhaimmat kiitokset.

Kirjallisuus

Holmström, H. 2018: Ämmässuon jätteenkäsittelykeskuksen lokkilaskentojen raportti vuodelta 2017. HSLY Tringa ry. 10 s.

Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (toim.) 2019. Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö ja Suomen ympäristökeskus, Helsinki. 704 s.

Juvaste, R. & Koskinen, H. 2019: Koukkujärven jätteenkäsittelykeskuksen lokki- ja varislinnut 2004...2018. Pirkanmaan Jätehuolto Oy. 24 s.

Juvaste, R. 2019: Tarastenjärven jätteenkäsittelykeskuksen lokit 1999-2018. Pirkanmaan Jätehuolto Oy. 123 s.

- Koivula, M. J. 2019: Joensuun Kontiosuon kaatopaikan lokki-, varislintu- ja muut lintulaskennat 2018. Omakustanne, Kontiolahti. 26 s.
- Koivula, M. J. 2018: Joensuun Kontiosuon kaatopaikan lokki-, varislintu- ja muut lintulaskennat 2017. Omakustanne, Kontiolahti. 26 s.
- Koivula, M. J. 2017: Joensuun Kontiosuon kaatopaikan lokki-, varislintu- ja muut lintulaskennat 2016. Omakustanne, Kontiolahti. 26 s.
- Koivula, M. J. 2016: Joensuun Kontiosuon kaatopaikan lokki-, varislintu- ja muut lintulaskennat 2015. Omakustanne, Kontiolahti. 32 s.
- Koivula, M. J. 2015: Joensuun Kontiosuon kaatopaikan lokki-, varislintu- ja muut lintulaskennat 2014. Omakustanne, Kontiolahti. 32 s.
- Koivula, M. J. 2014: Joensuun Kontiosuon kaatopaikan lokki-, varislintu- ja kottaraislaskennat 2013. Omakustanne, Kontiolahti. 24 s.
- Lindblom, K. 2009: Joensuun jäteaseman linnustaselvitys. Osat B-C. – Joensuun Seudun Jätehuolto Oy. 49 s.

Liite. Kontiosuolla 2012–19 havaitsemani lintulajit. Vuoden 2019 ensihavainnoille on annettu päivämäärä.

Laji	Tieteellinen nimi	2012-18	2019
LAULUJOUTSEN	<i>Cygnus cygnus</i>	X	17.4.
METSÄHANHI	<i>Anser fabalis</i>	X	19.4.
TUNDRAHANHI	<i>Anser albifrons</i>	X	21.4.
MERIHANHI	<i>Anser anser</i>	X	
KANADANHANHI	<i>Branta canadensis</i>	X	
VALKOPOSKIHANHI	<i>Branta leucopsis</i>	X	20.5.
SEPELHANHI	<i>Branta bernicla</i>	X	25.5.
HAAPANA	<i>Anas penelope</i>	X	30.4.
TAVI	<i>Anas crecca</i>	X	30.4.
SINISORSA	<i>Anas platyrhynchos</i>	X	14.4.
JOUHISORSA	<i>Anas acuta</i>	X	
LAPASORSA	<i>Anas clypeata</i>	X	25.5.
TUKKASOTKA	<i>Aythya fuligula</i>	X	25.5.
LAPASOTKA	<i>Aythya marila</i>	X	21.10.
ALLI	<i>Clangula hyemalis</i>	X	26.10.
MUSTALINTU	<i>Melanitta nigra</i>	X	
TELKKÄ	<i>Bucephala clangula</i>	X	27.4.
UIVELO	<i>Mergellus albellus</i>	X	
ISOKOSKELO	<i>Mergus merganser</i>	X	19.4.
PYY	<i>Bonasa bonasia</i>	X	6.9.
TEERI	<i>Tetrao tetrix</i>	X	19.4.
KUIKKA	<i>Gavia arctica</i>	X	21.4.
PIKKU-UIKKU	<i>Tachybaptus ruficollis</i>		22.5.
MUSTAKURKKU-UIKKU	<i>Podiceps auritus</i>	X	30.4.
MERIMETSO	<i>Phalacrocorax carbo</i>	X	21.4.
HARMAAHAIKARA	<i>Ardea cinerea</i>	X	
KATTOHAIKARA	<i>Ciconia ciconia</i>	X	
MEHILÄISHAUKKA	<i>Pernis apivorus</i>	X	24.5.
HAARAHAUKKA	<i>Milvus migrans</i>	X	22.4.
MERIKOTKA	<i>Haliaeetus albicilla</i>	X	19.8.
RUSKOSUOHAUKKA	<i>Circus aeruginosus</i>	X	21.4.
SINISUOHAUKKA	<i>Circus cyaneus</i>	X	21.4.
AROSUOHAUKKA	<i>Circus macrourus</i>	X	1.9.
KANAHAUKKA	<i>Accipiter gentilis</i>	X	16.8.
VARPUSHAUKKA	<i>Accipiter nisus</i>	X	14.4.
HIIRIHAUKKA	<i>Buteo buteo</i>	X	17.4.
PIEKANA	<i>Buteo lagopus</i>	X	21.4.
MAAKOTKA	<i>Aquila chrysaetos</i>	X	
KALASÄÄSKI	<i>Pandion haliaetus</i>	X	21.4.
TUULIHAUKKA	<i>Falco tinnunculus</i>	X	17.4.
AMPUHAUKKA	<i>Falco columbarius</i>	X	12.8.
NUOLIHAUKKA	<i>Falco subbuteo</i>	X	16.8.
MUUTTOHAUKKA	<i>Falco peregrinus</i>	X	21.4.
RUISRÄÄKKÄ	<i>Crex crex</i>	X	19.6.
NOKIKANA	<i>Fulica atra</i>		30.7.
KURKI	<i>Grus grus</i>	X	17.4.
MERIHARAKKA	<i>Haematopus ostralegus</i>	X	19.4.

Laji	Tieteellinen nimi	2012-18	2019
PIKKUTYLLI	<i>Charadrius dubius</i>	X	27.4.
TYLLI	<i>Charadrius hiaticula</i>	X	24.5.
KAPUSTARINTA	<i>Pluvialis apricaria</i>	X	
TÖYHTÖHYYPÄ	<i>Vanellus vanellus</i>	X	14.4.
PIKKUSIRRI	<i>Calidris minuta</i>	X	
LAPINSIRRI	<i>Calidris temminckii</i>	X	22.5.
SUOSIRRI	<i>Calidris alpina</i>	X	
JÄNKÄSIRRIÄINEN	<i>Limicola falcinellus</i>	X	
SUOKUKKO	<i>Philomachus pugnax</i>	X	
JÄNKÄKURPPA	<i>Lymnocyptes minimus</i>	X	5.10.
TAIVAANVUOHI	<i>Gallinago gallinago</i>	X	19.4.
HEINÄKURPPA	<i>Gallinago media</i>	X	
LEHTOKURPPA	<i>Scolopax rusticola</i>	X	7.10.
PIKKUKUOVI	<i>Numenius phaeopus</i>	X	
KUOVI	<i>Numenius arquata</i>	X	19.4.
RANTASIPI	<i>Actitis hypoleucos</i>	X	27.4.
MUSTAVIKLO	<i>Tringa erythropus</i>	X	
VALKOVIKLO	<i>Tringa nebularia</i>	X	24.5.
METSÄVIKLO	<i>Tringa ochropus</i>	X	19.4.
LIRO	<i>Tringa glareola</i>	X	24.5.
VESIPÄÄSKY	<i>Phalaropus lobatus</i>	X	1.6.
PIKKULOKKI	<i>Larus minutus</i>	X	28.5.
NAURULOKKI	<i>Larus ridibundus</i>	X	17.4.
KALALOKKI	<i>Larus canus</i>	X	17.4.
SELKÄLOKKI	<i>Larus fuscus</i>	X	17.4.
HARMAALOKKI	<i>Larus argentatus</i>	X	14.4.
AROHARMAALOKKI	<i>Larus cachinnans</i>	X	
ISOLOKKI	<i>Larus hyperboreus</i>	X	
MERILOKKI	<i>Larus marinus</i>	X	17.7.
KALATIIRA	<i>Sterna hirundo</i>	X	20.5.
LAPINTIIRA	<i>Sterna paradisaea</i>	X	
KESYKYHKKY	<i>Columba livia</i>	X	21.4.
UUTTUKYHKKY	<i>Columba oenas</i>	X	
SEPELKYYHKKY	<i>Columba palumbus</i>	X	14.4.
KÄKI	<i>Cuculus canorus</i>	X	25.5.
SARVIPÖLLÖ	<i>Asio otus</i>	X	
TERVAPÄÄSKY	<i>Apus apus</i>	X	24.5.
KÄENPIIKA	<i>Jynx torquilla</i>	X	
HARMAAPÄÄTIKKA	<i>Picus canus</i>	X	
PALOKÄRKI	<i>Dryocopus martius</i>	X	
KÄPYTIKKA	<i>Dendrocopos major</i>	X	22.1.
VALKOSELKÄTIKKA	<i>Dendrocopos leucotos</i>	X	28.9.
PIKKUTIKKA	<i>Dendrocopos minor</i>	X	25.12.
POHJANTIKKA	<i>Picoides tridactylus</i>	X	26.9.
KANGASKIURU	<i>Lullula arborea</i>	X	19.4.
KIURU	<i>Alauda arvensis</i>	X	17.4.
TUNTURIKIURU	<i>Eremophila alpestris</i>	X	
TÖRMÄPÄÄSKY	<i>Riparia riparia</i>	X	25.5.
HAARAPÄÄSKY	<i>Hirundo rustica</i>	X	20.5.
RÄYSTÄSPÄÄSKY	<i>Delichon urbicum</i>	X	20.5.

Laji	Tieteellinen nimi	2012-18	2019
METSÄKIRVINEN	<i>Anthus trivialis</i>	X	21.4.
NIITTYKIRVINEN	<i>Anthus pratensis</i>	X	17.4.
LAPINKIRVINEN	<i>Anthus cervinus</i>	X	7.9.
KELTAVÄSTÄRÄKKI	<i>Motacilla flava</i>	X	19.8.
SITRUUNAVÄSTÄRÄKKI	<i>Motacilla citreola</i>	X	
VÄSTÄRÄKKI	<i>Motacilla alba</i>	X	19.4.
VIRTAVÄSTÄRÄKKI	<i>Motacilla cinerea</i>		28.10.
TILHI	<i>Bombycilla garrulus</i>	X	27.4.
PEUKALOINEN	<i>Troglodytes troglodytes</i>	X	3.10.
RAUTIAINEN	<i>Prunella modularis</i>	X	19.4.
PUNARINTA	<i>Erithacus rubecula</i>	X	17.4.
SATAKIELI	<i>Luscinia luscinia</i>	X	
SINIRINTA	<i>Luscinia svecica</i>	X	7.9.
LEPPÄLINTU	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	X	25.5.
PENSASTASKU	<i>Saxicola rubetra</i>	X	25.5.
KIVITASKU	<i>Oenanthe oenanthe</i>	X	27.4.
NUNNATASKU	<i>Oenanthe pleschanka</i>		28.10.
SEPELRASTAS	<i>Turdus torquatus</i>	X	
MUSTARASTAS	<i>Turdus merula</i>	X	19.4.
RÄKÄTTIRASTAS	<i>Turdus pilaris</i>	X	17.4.
LAULURASTAS	<i>Turdus philomelos</i>	X	21.4.
PUNAKYLKIRASTAS	<i>Turdus iliacus</i>	X	17.4.
KULORASTAS	<i>Turdus viscivorus</i>	X	17.4.
PENSASSIRKKALINTU	<i>Locustella naevia</i>	X	
VIITASIRKKALINTU	<i>Locustella fluviatilis</i>	X	
RUOKOKERTTUNEN	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	X	1.6.
LUHTAKERTTUNEN	<i>Acrocephalus palustris</i>	X	28.5.
VIITAKERTTUNEN	<i>Acrocephalus dumetorum</i>	X	20.5.
RASTASKERTTUNEN	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>	X	
MUSTAPÄÄKERTTU	<i>Sylvia atricapilla</i>	X	21.9.
LEHTOKERTTU	<i>Sylvia borin</i>	X	22.5.
HERNEKERTTU	<i>Sylvia curruca</i>	X	20.5.
PENSASKERTTU	<i>Sylvia communis</i>	X	20.5.
TAIGAUUNILINTU	<i>Phylloscopus inornatus</i>	X	7.9.
SIRITTÄJÄ	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	X	
TILTALTTI	<i>Phylloscopus collybita</i>	X	27.4.
PAJULINTU	<i>Phylloscopus trochilus</i>	X	30.4.
HIPPIÄINEN	<i>Regulus regulus</i>	X	24.8.
HARMAASIEPPO	<i>Muscicapa striata</i>	X	1.6.
PIKKUSIEPPO	<i>Ficedula parva</i>	X	
KIRJOSIEPPO	<i>Ficedula hypoleuca</i>	X	20.5.
PYRSTÖTIAINEN	<i>Aegithalos caudatus</i>	X	5.10.
VIITATIAINEN	<i>Parus palustris</i>	X	
HÖMÖTIAINEN	<i>Parus montanus</i>	X	21.9.
TÖYHTÖTIAINEN	<i>Parus cristatus</i>	X	
KUUSITIAINEN	<i>Parus ater</i>	X	1.9.
SINITIAINEN	<i>Parus caeruleus</i>	X	20.2.
TALITIAINEN	<i>Parus major</i>	X	20.2.
PÄHKINÄNAKKELI	<i>Sitta europaea</i>	X	5.10.
PUUKIPIJÄ	<i>Certhia familiaris</i>	X	13.9.

Laji	Tieteellinen nimi	2012-18	2019
KUHANKEITTÄJÄ	<i>Oriolus oriolus</i>	X	
PIKKULEPINKÄINEN	<i>Lanius collurio</i>	X	
ISOLEPINKÄINEN	<i>Lanius excubitor</i>	X	14.4.
NÄRHI	<i>Garrulus glandarius</i>	X	19.4.
HARAKKA	<i>Pica pica</i>	X	9.1.
PÄHKINÄHAKKI	<i>Nucifraga caryocatactes</i>	X	13.8.
NAAKKA	<i>Corvus monedula</i>	X	9.1.
MUSTAVARIS	<i>Corvus frugilegus</i>	X	22.4.
VARIS	<i>Corvus corone cornix</i>	X	9.1.
KORPPI	<i>Corvus corax</i>	X	9.1.
KOTTARAINEN	<i>Sturnus vulgaris</i>	X	14.4.
PUNAKOTTARAINEN	<i>Sturnus roseus</i>	X	
VARPUNEN	<i>Passer domesticus</i>	X	
PIKKUVARPUNEN	<i>Passer montanus</i>	X	19.4.
PEIPPO	<i>Fringilla coelebs</i>	X	14.4.
JÄRRIFEIPPO	<i>Fringilla montifringilla</i>	X	21.4.
VIHERPEIPPO	<i>Carduelis chloris</i>	X	25.2.
TIKLI	<i>Carduelis carduelis</i>	X	19.4.
VIHERVARPUNEN	<i>Carduelis spinus</i>	X	14.4.
HEMPPO	<i>Carduelis cannabina</i>	X	19.4.
VUORHEMPPO	<i>Carduelis flavirostris</i>	X	4.11.
URPIAINEN	<i>Carduelis flammea</i>	X	19.4.
TUNDRAURPIAINEN	<i>Carduelis hornemanni</i>	X	
PIKKUKÄPYLINTU	<i>Loxia curvirostra</i>	X	19.4.
ISOKÄPYLINTU	<i>Loxia pytyopsittacus</i>	X	
PUNAVARPUNEN	<i>Carpodacus erythrinus</i>	X	20.5.
TAVIOKUURNA	<i>Pinicola enucleator</i>	X	
PUNATULKKU	<i>Pyrrhula pyrrhula</i>	X	14.4.
NOKKAVARPUNEN	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>	X	
LAPINSIRKKU	<i>Calcarius lapponicus</i>	X	19.4.
PULMUNEN	<i>Plectrophenax nivalis</i>	X	
KELTASIRKKU	<i>Emberiza citrinella</i>	X	17.4.
POHJANSIRKKU	<i>Emberiza rustica</i>	X	7.9.
PIKKUSIRKKU	<i>Emberiza pusilla</i>	X	
PAJUSIRKKU	<i>Emberiza schoeniclus</i>	X	19.4.